

11. jarduera: Lagun artean - Heriotza eta errituak.

Izena:	Data:
--------------	-------------

IKUS-ENTZUNEZKO ERREPORTAJEA: "Heriotzaren inguruko ohitura batzuk"

Lehen ikustaldi eta entzunaldi baten ondoren erantzutekoak dituzu ondorengo lau galderak. Erreportajearen eduki nagusiaz galdetuko zaizu horietan: gai eta azpi-gaiez, ideia nagusiez... Erreportajea ikusten (eta arretaz entzuten) hasi aurretik, emaezu gainbegiratu bat galdera horiei.

1. Zein da erreportajearen gai orokorra eta zein bertan garatzen diren azpi-gaiak? Osa ezazu honako eskematxo hau.

Gai nagusia

--	-------

Azpi-gaiak

-
-
-
-
-

2. Honako esaldi hauen artetik zeinek adierazten du modurik egokienean erreportajearen ideia nagusia?

- a. Ipuin zaharren bitartez ezagutzen ditugu Euskal Herrian heriotzaren inguruan egon diren ohiturak.
- b. Euskal Herrian heriotzaren inguruko ohitura asko agon da eta garrantzi handia izan dute bertako gizon eta emakumeen bizitzan.
- c. Kanpai-joaldien bitartez jakinarazten zen norbaiten heriotza.

Bigarren ikustaldi baten ondoren hainbat datu zehatz eta xehetasuni erreparatuko diozu ondorengo galderei erantzuteko. Lehen egin duzun bezala, irakur itzazu galdera horiek; horrela, erreportajea berriro ikustean arreta zeri jarri behar diozun jakingo duzu.

5. Zer ote da dandara bat?

- a. Kanpaikada, kanpai-hotsa.
- b. Kanpaiaren mugimendua.
- c. Kanpai-hotsa entzutean sentitzen den dardara edo hotzikara.

6. Esanahiari erreparatuta, zein da soberan dagoen hitza?

- a. Kanpaia
- b. Errespontsua
- c. Zintzarria
- d. Ezkila
- e. Txintxirria
- f. Txintxiña

7. Zertarako erabiltzen da honako esamolde edo esaldi bakoitza?

- a. "Osasuna enkomendatzeko."
.....
- b. "Zeruan elkar ikus dezagula."
.....
- c. "Honek badik, honek badik, goazen Korreo kaletik; honek ez dik, honek ez dik, goazen Arpauso kaletik."
.....

Erantzun posibleak:

- 1. Txantxa edo bromatarako
- 2. Hildakoari agur esateko
- 3. Doluminak agertzeko

8. Honako hauen artetik, zein dira erreportajearen aipatzen diren ehorzketa lekuak?

- a. Etxeko kanpoaldea, teilatu hegalaren azpian.
- b. Nafarroako zenbait herri.
- c. Hilerriak.
- d. Etxeko gela nagusia.
- e. Elizetako zorupea.
- f. Elizabide edo korputzbidea.

9. Zein herriri dagokio opari-multzo bakoitza? Lotu marra batez.

a. Txahalkia, ogia eta ardoa.	1. Albiasu
b. Ogia eta oiloa.	2. Areso
c. Harizko maindirea.	3. Azkarate
d. Ardi-izterra eta ogia.	4. Erasun
e. Garia.	5. Zumaia

10. Erreportajearen esaten denaren arabera, zer esanahi dagokio honako kanpai-joaldi bakoitzari?

- a. Sei joaldi: hiru, ezkila handiarekin; eta beste hiru, txikiagoarekin.
.....
- b. Hogeita hamahiru kanpaikada, hamaseigarrena eta hamazazpigarrenaren artean beste txikiago bat tartekatuz.
.....
- c. Aingeru-txintxiñaren joaldi azkarra.
.....

Erantzun posibleak:

1. "Gizonezko bat hil da."	4. "Herri barruko norbait hil zorian dago."
2. "Emakume bat hil da."	5. "Baserriren bateko norbait hil zorian dago."
3. "Hildakoa ezkongabea zen."	6. "Haur bat hil da."